

Vägledning i ditt arbete med egenkontroll

Lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande

Nedanstående redovisning anger vad ett egenkontrollprogram innehålla. Redovisningen gör inte anspråk på att vara ”facit” eller för den delen komplett utan ska ses som miljö- och hälsoskyddsavdelningens tolkning av miljöbalkens krav på egenkontroll.

Planer, system, rutiner samt resultatet av undersökningar, bedömningar skall dokumenteras skriftligt (datera även dokumenten) och finnas på platsen så att tillsynsmyndigheten vid behov kan titta på dessa dokument. Skriftlig sammanställning av var dokumenten kan hittas bör finnas. Det ska även framgå vem som är ansvarig för att hålla uppgifterna uppdaterade.

KUNSKAP OCH INFORMATION

- **Ansvarsfördelning för inomhusmiljön inom verksamheten.** Skolsköterska, vaktmästare, intendent, chef, rektor med flera som ansvarar för inomhusmiljöfrågor ges formellt ansvar, metoder och resurser tillräckliga för att kunna verka inom sitt ansvarsområde.
- **Ansvarsfördelning mellan verksamhetsutövare och fastighetsägare.** Klargörande av ansvarsfördelning mellan parterna för t.ex. underhåll, reparationer, åtgärder vid hälsobesvär, uppföljning efter genomförda åtgärder i samband med hälsobesvär mm.
- **Rutin för systematisk hantering av klagomål.** Hur är klagomålgången från lokalens brukare till huvudansvarig? Hur får ansvarig en bra överblick över klagomålen? Hur sker återkoppling till de klagande?
- **System** för fortlöpande kontroll och utvärdering av inomhusmiljön ur hälsosynpunkt. Exempelvis kan allergirond (finns för skol- och förskolor samt kontor) eller MIBB (Miljöinventering av Innemiljön i Befintlig Bebyggelse) användas. För skola förskola i Järfälla är kravet att denna kontroll ska göras årligen.
- **Kontroll av sjukfrånvaron.**
- **Kontroll av upplevelsen av inomhusmiljön.** Om besvär av inomhusmiljön misstänks genomförs någon form av besvärstudie för att kartlägga upplevelsen. Detsamma gäller vid större ombyggnationer/reoveringar. Syftet kan då vara att få ett underlag inför åtgärderna eller för att kontrollera genomförda åtgärder.

- **Kommunikationsplan** som reglerar hur bl. a felanmälan, riskbedömning, tidsplan för åtgärdande och återkoppling skall göras mellan verksamhetsutövaren och fastighetsägaren. Vidare bör kunskapsöverföringen beträffande t. ex. problem i byggnaden, ohälsa, besiktningar, kontroller mm regleras.
- **Handlingsplan** för större störningar som omfattande fuktskador och hälsobesvär. I handlingsplanen bör det framgå vem som ansvarar för kartläggning av eventuella hälsobesvär och tillvägagångssätt för detta, utredning och efterkontroll av skadan samt rapportering till tillsynsmyndigheterna.

VERKSAMHETENS INTERNA REGLER

- **Ordningsregler** med syfte att förbättra inomhusmiljön och rutiner vid överträdelser. Ordningsregler kan behövas för t.ex. lukter (ex. parfym), allergen (ex. katt och hund) samt tobaksrökning.
- **Städrutiner och system** för uppföljning av städkvaliteten.
- **Preciserad förteckning** över de kemiska ämnen och produkter samt biotekniska organismer (om sådana förekommer) som hanteras inom verksamheten och som kan innebära risker från miljö- och hälsosynpunkt. För dessa kemikalier ska det dessutom finnas varuinformationsblad.

FASTIGHETSANKNUTNA FRÅGOR

Dessa punkter **bör samordnas**, komplettera eller hänvisa till fastighetsägarens egenkontrollprogram.

- Kunskap om vilken **maxpersonbelastning**, med avseende på ventilationen, som respektive utrymme är dimensionerat för. Dokument som visar detta ska finnas hos verksamhetsansvarig. Ofta är det lämpligt att märka upp tex klassrum och samlingslokaler med dessa uppgifter.
- Rutin för att tillse att **ventilationssystemet** regelbundet sköts, rengörs och kontrolleras. Denna punkt bör liksom många andra samordnas, komplettera eller hänvisa till fastighetsägarens egenkontrollprogram. T. ex kan större kontroller, rengöringar av ventilationssystemet ligga på fastighetsägaren medan mindre, som rengöring av ventilationsdon, ligger på verksamhetsutövaren.
- Rutin för att vid ombyggnader av ventilationssystemet, utbyggnad av lokalerna eller ingrepp i fastighetens grundläggning göra förnyad **radongasmätning** så att aktuella mätningar alltid finns.